

Masarykova univerzita
Pedagogická fakulta
Katedra výchovy ke zdraví

Sexuální deviace

13. 12. 2013

Petra Škývarová, 401912

Obsah

Úvod	1
Pojem sexuální deviace	2
Deviace v aktivitě	3
Deviace v objektu	4
Závěr	6

Úvod

Ve své seminární práci se nejprve zabývám pojmem sexuální deviace, jejím rozbořem, vysvětlením. Dále se věnuji základnímu rozdělení sexuálních deviací, a to na deviace v aktivitě a deviace v objektu. Blíže pak rozebírám význam těchto deviací a jejich konkrétní zástupce. Na závěr uvádím informace o sexuálních deviacích ve vztahu k sexuálním deliktům.

Pojem sexuální deviace

Sexuální deviace patří podle Mezinárodní klasifikace nemocí mezi poruchy sexuální preference. Podle nové terminologie se jedná o tzv. parafilie. *Sexuální deviace považujeme za kvalitativní odchylku struktury sexuálního motivačního systému.*¹ Je důležité si uvědomit, že se jedná o poruchy vrozené, faktory určující sexuální motivaci jsou biologické, lidé jsou buď deviantní, nebo nedevariantní a jde o celoživotní a trvalou charakteristiku individua, (léčba, trest, či jiné prostředky nic nezmění). Ze sexuologického hlediska považujeme za *normální takové sexuální aktivity, které se odehrávají mezi psychosexuálně a somatosexuálně dostatečně zralými a pokrevně v přímé linii nespřízněnými partnery, a jež nevedou k jejich psychickému nebo tělesnému poškození.*² Sexuální impulzy, fantazie nebo praktiky, které jsou neobvyklé, deviantní nebo bizarní tedy patří mezi sexuální deviace.

Aby byl však člověk diagnostikován jako sexuální deviant, musí splňovat tyto podmínky:

1. *jedinec opakovaně prožívá intenzivní sexuální touhy a fantazie týkající se neobvyklých objektů nebo aktivit,*
2. *jedinec buď touhám vyhoví, nebo je jimi citelně obtěžován,*
3. *preference je přítomna nejméně 6 měsíců.*³

Vnější projevy (chování) však nemusí vypovídat o sexuálních preferencích, takže deviantní chování nemusí znamenat přítomnost deviace a normální chování neznamená hned sexuální normalitu. Společensky nebezpečné sexuální deviace se mohou navenek projevit jako sexuální delikt. Rozlišujeme dva základní druhy deviace – deviace v aktivitě a deviace v objektu.

¹ ŠULOVÁ, Lenka, Tomáš FAIT a Petr WEISS. *Výchova k sexuální reprodukčnímu zdraví*. Praha: Maxdorf, c2011, s. 332

² Tamtéž, s. 332

³ WEISS, Petr. *Sexuální deviace: klasifikace, diagnostika, léčba*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2002, s. 32

Deviace v aktivitě

Jedná se o poruchy ve způsobu dosahování sexuálního vzrušení a uspokojení. Mezi hlavní představitele patří voyeurismus, exhibicionismus, frotérismus, tušérství, patologická sexuální agresivita, agresivní sadismus, sadomasochismus a jiné poruchy. Voyeurismus (voir = vidět) je deviace, při níž je vzrušení dosahováno sledováním intimního počínání nic netušících anonymních objektů, spojeného většinou s masturbací. Dotyčný dává přednost tomuto před partnerskými sexuálními aktivitami (sleduje souložící páry, svlékající se osoby, má už své vytipované objekty – např. dívčí internáty). U exhibicionismu (exhibere = nabídnout, ukázat) je vzrušení dosahováno odhalováním genitálu před neznámými dívkami či ženami, může být spojeno s erekcí nebo masturbací, delikvent však nenavazuje žádný kontakt, nekomunikuje. Stačí mu, že byl kolemjdoucím viděn, exhibicionista si neuvědomuje, že narušuje intimní zónu oběti, často si myslí, že se ženám jeho chování líbí. Chce, aby ženy byly fascinované a zvědavé. Po odmítnutí zůstává u delikventa pocit zahanbení, pokud však s nimi navazuje kontakt, zkracuje vzdálenost, komunikuje a chce vzbudit strach či úlek, jedná se už sexuálního agresora (který volí exhibici), je zde možný delikt. Jestliže se dopouští jedinec exhibicionismu před dětmi, může se jednat o pedofila. Frotérismus se nazývá deviace, při které je vzrušení dosahováno třením se o anonymní, neznámé ženské oblečení v tlačenících. Muži předstírají, že se dotkli těla ženy náhodou a neúmyslně, ale přináší jim to vzrušení, které je často doprovázeno ejakulací. Ženy pak podle potřísněného oděvu spermatem mohou doma zjistit, že se staly obětí. U tušérství je vzrušení dosahováno doteky intimních míst anonymních ženských objektů, deviant sáhne jakoby náhodou na ňadro, hýždě či genitál neznámé ženy (park, tramvaj). Často se tato deviace vyskytuje současně s frotérismem, jde již o kontaktní deviantní chování, jedinec narušuje fyzické teritorium, jedná se tedy o mírnější formu přímé sexuální agrese. K nejnebezpečnějším deviacím vůbec patří patologická sexuální agresivita – vzrušení je dosahováno překonáváním odporu napadeného anonymního ženského objektu a minimalizací jeho kooperace. Agresor si svou oběť vyhlédne, sleduje ji, pak ze zálohy napadne (opuštěné místo, výtah). Povalí ji na zem, často vyhrožuje, může použít zbraň, vyžaduje pak soulož, orální dráždění či masturbaci. Ne však každý muž, který se dopouští sexuálního násilí, je sexuální agresor. Většina pachatelů trpí jinými poruchami (intoxikace alkoholem, mentální retardace, porucha osobnosti atd.). Při napadení se doporučuje vyvinout maximální možnou obranu v co nejkratším čase, nedoporučují se nosit nože, spreje a další zbraně, které by útočník mohl použít proti oběti, naopak se osvědčují klíče

od auta, deštníky, především pak navštěvovat kurzy sebeobrany. U agresivního sadismu devianti pro dosažení vzrušení potřebují objekt svého zájmu před stykem, během či místo styku učinit nehybným. Do této kategorie patří i sexuální vrazi. Důležitá je pro ně možnost s oběťmi libovolně manipulovat. Sadismus se vyznačuje tím, že vzrušení je dosahováno dominancí, totální kontrolou objektu, fyzické a duševní utrpení oběti sadistu vzrušuje. Masochistu vzrušuje totální odevzdání se partnerovi, vlastní ponížení či utrpení. Často se tyto dvě deviace vyskytují společně jako sadomasochismus. Při něm pak dochází k různorodým činnostem a k používání pomůcek – bičování, svazování, fyzické poškozování, hraní rolí, hole, biče, kožené obleky, důtky. Méně známé deviace jsou erotografomanie, kdy dotyčného vzrušuje psaní dopisů s erotickým obsahem anonymním ženským objektům a telefonní skatofilie, při níž jedince vzrušují anonymní telefonáty s erotickým obsahem. Klysmafilie znamená vaginální nebo anální stimulace přijímáním klystýru, obvykle naplněného vodou. Někdy se vyskytují i jiné látky jako alkohol, čaj, vzduch. Při uretální manipulaci je zase erotický zájem koncentrován na oblast močové trubice, vsunování objektů (prstů, drátů, svíček apod.). Triolismus se vyznačuje pozorováním partnerky při sexuálním styku s jiným mužem, ukazováním nahé partnerky jiným nebo nasloucháním o sexuálních zkušenostech s jiným mužem. Od voyeurismu se liší tím, že druhá osoba není cizí a vše probíhá s jejím souhlasem.

Deviace v objektu

Jedná se o poruchy sexuální motivace neadekvátním zaměřením erotické touhy, tedy tím, na jaký objekt je člověk sexuálně orientován. Patří zde především pedofilie, fetišismus, transvestitismus, nekrofilie a zoofilie. Pedofil znamená v překladu milovník dětí, pedofilie je tedy porucha, kdy je jedinec eroticky zaměřený na objekty v prepubertálním věku (chlapci a dívky nejčastěji ve věku 5-12 let). Pedofilové preferují jak fyzickou nezralost, tak dětské chování a nepřítomnost sekundárních pohlavních znaků. Rozeznáváme pedofilii heterosexuální, homosexuální i bisexuální. Heterosexuální pedofilové se nejčastěji zaměřují na dívky ve věku 6-11 let a je zde přítomna užší vazba k objektu. Homosexuální pedofilové vyhledávají chlapce ve věku 12-15 let a většinou jde o neznámé objekty, vyskytuje se také agresivnější jednání. Důležitý je pedagogicko-estetický komplex, který vyjadřuje, že celá pedofilova osobnost je strukturována jako osobnost dítěte. Svět dětí je pedofilům blízký, cítí se s nimi bezpečně, uvolněně, dětem rozumí a hrají roli staršího kamaráda. Pedofilové nejsou

v zásadě pro tělesné zdraví dětí nebezpeční, spíše co se týče psychosexuálního vývoje, zneužití pedofilů spočívá většinou ve formě hry, škádlení a vzájemným kontaktem.

Pojem hebefilie znamená, že muži jsou zaměřeni na dospívající dívky, pokud jsou zaměřeni na dospívající chlapce, porucha se nazývá efebofilie. U pachatelů incestních činů je diagnóza pedofilie výjimečná, muži trpí jinou patologií. Další známou deviací je fetišismus, tedy erotické zaměření na neživé předměty nebo na části těla, které zastupují normální sexuální objekt. Měl by být diagnostikován pouze v případech, kde je fetiš nejdůležitější, nebo bezpodmínečnou podmínkou vzrušení. Často se jedná o části oblečení, prádlo, boty, specifické látky jako kůže, latex nebo černá lesklá umělá hmota. Dochází pak k masturbaci s předměty, zapojení do partnerských aktivit. Fetišisté často bývají postihováni za krádeže prádla např. z prádelních šňůr, vzrušuje je totiž vědomí, že prádlo již někdo nosil. Tranvestitismus je deviace, kdy vzrušení je dosahováno převlékáním se do šatů opačného pohlaví, někdy i vystupováním v roli opačného pohlaví. Tranvestité se však liší od transsexuálů tím, že pocit příslušnosti k vlastnímu pohlaví je zachován. K vzrušení jim také stačí prádlo a oblečení z obchodu, nenošené. U nekrofilie se vyskytuje prostá touha být v přítomnosti mrtvého těla, fascinace pohřby a mrtvolami až po líbání, objímání, cunnilinctus, vaginální či anální soulož s mrtvým tělem. Tito lidé pak vyhledávají množnosti a podmínky jak byt s mrtvolami ve styku, vybírají si taková zaměstnání. Nejsou však pro okolí nijak zvlášť nebezpeční, pokud se však nejedná o nekrofilní sadisty, které vzrušuje usmrcování nebo posmrtná manipulace s tělem. Zoofilie znamená preference zvířat jako sexuálních objektů, dochází k felaci, cunnilinctismu, anální i vaginální souloži nebo masturbaci. O deviaci mluvíme v případě, že jedinec dává tomuto přednost před lidským sexuálním partnerem, někdy se vyskytují situačně, kdy má jedinec ke zvířatům přístup a nemůže se realizovat s přiměřeným partnerem.

Závěr

Významné zjištění je, že sexuální deviace a sexuální delikvence spolu nemusejí nijak souviset. Obzvláště u společností odsuzované pedofilie, kdy jedinci delikt často nepáchají vůbec, naopak se ho dopouštějí jedinci s jinými poruchami. Některé deviace také zůstávají ve fantazijní rovině a nepřekračují hranici zákona. Důležité je také rozlišit parafilie od normální sexuální představy.

Použitá literatura

WEISS, Petr. *Sexuální deviace: klasifikace, diagnostika, léčba*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2002, 351 s. ISBN 80-7178-634-9.

ŠULOVÁ, Lenka, Tomáš FAIT a Petr WEISS. *Výchova k sexuální reprodukčnímu zdraví*. Praha: Maxdorf, c2011, 439 s. ISBN 978-80-7345-238-4.